

TÁJÉKOZTATÓ

a Nógrád Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság
2022. évi tevékenységéről

Salgótarján
2023. október

BEVEZETÉS

A Nógrád Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság (a továbbiakban: Igazgatóság) a részére meghatározott feladatokat határidőre végrehajtotta, a 2022. évi célkitűzéseket teljesítette. A veszélyhelyzetek megelőzése érdekében a szakirányítási, szakfelügyeleti tevékenységünket erősítettük. Az eseménykezelés színvonalának javítása érdekében a vezetői és végrehajtói állomány szakmai felkészítése megtörtént.

Kiemelt feladataink voltak:

- A lakosság biztonsága érdekében a halálesettel járó tüzesetek számának csökkentése, kiemelten a lakástüzek, szén-monoxid mérgezések megelőzése érdekében, a leginkább veszélyeztetett, hátrányos helyzetű lakosság tájékoztatása a számukra legkönnyebben elérhető kommunikációs csatornákon.
- Az e-learning képzés tapasztalatait figyelembe véve a hivatásos állomány elméleti és gyakorlati felkészültségének bővítése, a kor kihívásainak megfelelően magas szintű feladat végrehajtás érdekében.
- A tűzoltási, műszaki mentési tevékenységet vállaló önkéntes tűzoltó egyesületek (a továbbiakban: ÖTE) szerepvállalásának erősítése a beavatkozások során, valamint a hivatásos egységek gyakorlatain. A működőképességüket elősegítő pályázati rendszerben való részvételük támogatása, a szakismereteik fejlesztése, szakfelszerelésük korszerűsítése.
- Az önkéntes mentőszervezetek mentési képességeinek növelése érdekében a korszerű eszközök beszerzését célzó pályázatokon való részvételük támogatása, gyakorlatok szervezése, részvétel a mentőszervezetek nemzeti újraminősítő gyakorlatain.
- A védelmi igazgatás területén a katasztrófavédelmi megbízottak (a továbbiakban: KVMB) szakirányításával a helyi szintű védelmi igazgatásban résztvevők, polgármesterek, közbiztonsági referensek felkészítése.
- A különleges jogrendi időszakban végrehajtandó, valamint a veszélyhelyzeti szintet el nem érő eseményekhez kapcsolódó polgári védelmi feladatok tervezése, szervezése.
- A vármegyei veszélyeztetettség kezelésére készített prognózis alapján a kockázati tényezők felülvizsgálatával, valamint a bevalás vizsgálatok során szerzett tapasztalatok beépítésével, megfelelő protokoll elkészítése a végrehajtó állomány felkészítéséhez.
- A polgári lakosság önvédelmi készségének fejlesztése, és a tanuló ifjúság felkészítése a bekövetkezett események során alkalmazandó helyes magatartási szabályok megismerésére.
- A kijelölt létfontosságú rendszerelem létesítményben komplex létfontosságú rendszereket és rendszerelemeket érintő gyakorlat megszervezése és végrehajtása.
- Kiemelt célfeladatként a veszélyes áruszállítás (a továbbiakban: VÁSZ) hatósági felügyelet alatt tartása, valamint a VÁSZ ellenőrök intézkedés- és ellenőrzéstaktikai, továbbá gyakorlati ismereteinek bővítése.
- A felső küszöbértékű és a küszöbérték alatti veszélyes üzemként azonosított gazdálkodók folyamatos hatósági felügyelete.
- A Katasztrófavédelmi Mobil Labor (a továbbiakban: KML) állomány gyakorlat orientált képzése a káresetek során történő magas színvonalú beavatkozás biztosítása érdekében.
- A nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházások tekintetében az egységes jogalkalmazás erősítése.
- Az integrált hatósági munka fejlesztése, a hatósági munka során az előzetes konzultációk, tájékoztatók felajánlása, elősegítve a hatékony megelőzési lehetőségeket az ügyfelek, a tervezők és a jogalkalmazók részére.

- A hatósági jogkörökben dolgozó állomány rendszeres képzése, felkészítése, kiemelten a hatósági adatszolgáltató rendszer használatára, és a határidők betartására.
- A műveletirányítók szaktudásának, intézkedő képességének a fejlesztése gyakorlatokkal, továbbképzésekkel, kiemelt figyelmet fordítva a tervszerűsége, a feladatok delegálására, a kiadott feladatok végrehajtásának ellenőrzésére.
- A járművek, ingatlanok állagának megőrzése, karbantartottsága, takarékos üzemeltetése.
- Az ügyfélszolgálati tevékenység során a közérdekű bejelentésekkel, panaszokkal és kérelmekkel kapcsolatos eljárások ügyfélbarát, színvonalas biztosítása.
- Az állomány utánpótlásának toborzása, az állományparancsok határidőre való elkészítése, a személyi anyagok kezelése, a humán iratok naprakészségének biztosítása, valamint az új humán nyilvántartó rendszer használatára történő felkészülés.
- A vezetői döntések támogatása az ellenőrzések megállapításaival, a hatékony működés elősegítése a feltárt hiányosságok megszüntetésére tett javaslataival, továbbá a helyi szervek vezetői ellenőrzéseinek koordinálása, az országos ellenőrzési tapasztalatok közvetítése az ellenőrző és a beavatkozó állomány számára.

A 2022. év kiemelt szakmai feladatainak teljesítése érdekében a következő főbb intézkedéseket hajtottuk végre:

- A Nógrád Vármegyei Tűzmelegítési Bizottság (a továbbiakban: NVMTB) folytatta a lakosság, a gazdálkodók tájékoztatását. A halálessel járó tüzesetek, szén-monoxid mérgezések megelőzésére különböző kommunikációs csatornákat vettünk igénybe a korosztályi sajátosságoknak megfelelő tájékoztató, figyelem felhívó tevékenységünkhöz.
- Az Igazgatóság támogatta az ÖTÉ-k, önkéntes mentőszervezetek pályázatait, a pályázatokban való sikeres részvételüket, ezáltal speciális eszközeiknek, szakfelszereléseiknek köszönhetően bővült és minőségileg is javult a bevetettségük, valamint hatékonyan segítették, kiegészítették speciális képességekkel a katasztrófavédelmi műveletekben a hivatásos egységek tevékenységét.
- A nemzeti kockázatértékelés eredményének figyelembevételével a települések katasztrófavédelmi osztályba sorolását felülvizsgáltuk, a szükséges átsorolást kezdeményeztük.
- A közbiztonsági referensek képzése megtörtént a helyi szintű integrált szakmai feladatainknak, azok témaköreinek megfelelően a megelőzés érdekében.
- Járási szintű törzsvezetési gyakorlat keretében készültek fel a települési polgári védelmi szervezetek parancsnokságai a rendkívüli téli időjárással összefüggő feladatokra. A gyakorlat során pontosításra kerültek a veszélyhelyzet felszámolását támogató központi adatbázisok, amelyek naprakészen tartása folyamatos.
- Nemzeti újraminősítő gyakorlatra a területi szintű, valamint három települési önkéntes mentőcsoporthoz került sor.
- A közösségi szolgálat teljesítése intézményeinkben biztosított, amely során a munkát támogató feladatok mellett kiemelten kezelte az Igazgatóság a fiatalok önvédelmi képessége, és az önkéntességre való nevelését.
- Az Ukrajna területén fennálló fegyveres konfliktusra, illetve humanitárius katasztrófára tekintettel, valamint ezek magyarországi következményeinek az elhárítása érdekében Magyarország egész területére kihirdetett veszélyhelyzetből adódó polgári védelmi feladatokat végrehajtottuk.
- Részt vettünk a veszélyes üzemek részleges és teljes körű Súlyos Káresemény Elhárítási Terv gyakorlatain, valamint a veszélyes üzemekben társhatóságokkal közösen céllenőrzéseket hajtottunk végre. A katasztrófavédelmi és társhatósági feladatok összehangolása érdekében rendszeresen szerveztünk tapasztalatcserére irányuló munkaműhelyeket.

- A VÁSZ ellenőrzések során a felderítettség száma közúton, országos átlagszinthez mérten kiemelkedő volt. Nagy hangsúlyt fektettünk az ellenőrzések biztonságos végrehajtására.
- A nemzetgazdasági szempontból kiemelt beruházásokkal kapcsolatos hatósági eljárások lefolytatása szakszerűen, határidőkön belül megtörténtek.
- Az integrált hatósági munka során a társhatóságokkal való együttműködéssel, valamint a szolgáltató gyakorlattal az eljárások törvényességét biztosítottuk.
- A BM OKF által kiadott módszertani útmutatókban foglaltak feldolgozása és gyakorlati alkalmazása készség szinten megvalósult.
- A szervezeti teljesítményértékelésben és az éves országos hatósági ellenőrzési tervben meghatározott feladatokat, ellenőrzéseket teljesítettük.

SZAKMAI TEVÉKENYSÉG

IGAZGATÓ-HELYETTESI SZERVEZET

Tűzoltósági szakterület

A vármegye tűzvédelme, területi lefedettsége

A vármegye területén a mentő-, tűzvédelmi feladatokat három hivatásos tűzoltó-parancsnokság (a továbbiakban: HTP) és négy katasztrófavédelmi őrs (a továbbiakban: KvŐ) látja el. HTP működik Salgótarjánban, Balassagyarmaton és Pásztón. A Salgótarjáni HTP szervezeti eleme a Bányaterenyei KvŐ, a Balassagyarmati HTP-hez a Berceli, a Rétsági és a Szécsényi KvŐ tartozik.

Az ÖTE-k száma eggyel emelkedett az elmúlt évben, így már 28 közreműködő ÖTE van vármegyénkben.

Tűzesetek, műszaki mentések

Az Igazgatóság működési területéről összesen 2345 káreseti jelzés érkezett. Beavatkozást igénylő esemény 1638 volt, ebből 732 műszaki mentés és 906 tűzeset. A beavatkozást igénylő eseményeken belül az előző évhez viszonyítva a műszaki mentések száma 7%-kal csökkent, a tűzesetek száma viszont 67%-kal növekedett. Összességében 303 eseménnyel emelkedett a beavatkozást igénylő eseményszám a tűzesetek számának növekedése miatt.

A műszaki mentések közül az elmúlt évben 182 közlekedési balesettel, 251 fakidőléssel, vihkár-elhárítással összefüggő beavatkozás volt. A helyszínek alapján az első két helyen az otthonokat és a közutakat érintő események voltak meghatározóak.

A műszaki mentések között a téves jelzések száma 114 volt, ebből 82 esetben telefonon és 14 alkalommal egyéb módon érkezett a bejelentés. A jelzések közül 17 esetben CO érzékelő, egy alkalommal füstérzékelő adott téves jelzést.

Tűzesethez tartozó téves jelzés 389 volt, melyből 268 alkalommal automata tűzjelző berendezés, egy esetben beépített tűzoltó berendezés jelzett, 116 alkalommal telefonon és 4 esetben egyéb módon érkezett bejelentés.

Szándékosan megtévesztő jelzés 22 esetben, utólagos jelzés 27 esetben érkezett, valamint kikerkezés előtt felszámoltak minősített eseményről 155 esetben érkezett bejelentés a vármegyei műveletirányító ügyeletre.

Vármegyénkben a szabad területen történt, beavatkozást igénylő tűzesetek száma összesen 645 volt. Ez az érték közel 216 %-kal több az előző évihez képest. A helyszín típusa szerint megoszlás aránya az előző éveknek megfelelően alakult. Az eloszlást vizsgálva 373 eset érintett erdőt, fásult és egyéb vegetációs területet, 101 eset volt létesítmények szabad terein, 91 eset hulladék és szemét égéséből adódott, 80 tűzeset közterületen keletkezett.

Szén-monoxid jelenlétének gyanúja miatt összesen 69 alkalommal érkezett bejelentés a vármegyei műveletirányító ügyeletünkre, ebből 52 esetben avatkoztak be a hivatásos tűzoltók, 17 téves jelzés

volt. Ez az eseményszám az előző évekhez képest kicsit csökkent. Az események kapcsán összesen 8 fő egészségügyi ellátása és kórházi megfigyelése, ellátása vált szükségessé. 2022-ben szén-monoxid mérgezés miatt kettő személy hunyt el vármegyénkben.

Kéménytűz 74 esetben fordult elő, ebből 70 eseménynél kellett beavatkozni a tűzoltóknak. Az esetek kapcsán megtörténtek a helyszíni ellenőrzések és a hatósági szakterület megtette a jogszabályokban, belső szabályzóinkban foglalt intézkedéseket.

Az események felszámolása ténylegesen I., vagy I. kiemelt, 5 esetben II. kiemelt riasztási fokozatban valósult meg. Ténylegesen III. riasztás fokozat vagy annál nagyobb riasztás nem volt. Tanulmány készítését megalapozó esemény nem történt. A káresetekkel kapcsolatos beavatkozások értékeléseit a szabályzóinkban foglaltak szerint hajtották végre a helyi szervezeti egységeink.

Tűzvizsgálat

2021. évben indult 3 db tűzvizsgálati eljárás 2022-ben lezárult. Mindhárom esetben megállapítottuk a keletkezési okot (1 alkalommal technológiai berendezés meghibásodása, 2 esetben dohányzás, abból az egyik vélelmezett emberi gondatlanság).

2022-ben 25 esetben hajtottunk végre tűzeseti helyszíni szemléket és 17 esetben került megindításra a tűzvizsgálati eljárás. A megindított eljárások közül 11 lezárásra került, 6 tűzvizsgálat 2023-ban fejeződött be.

A tűzvizsgálat megindítási ok-rendszer szerint 6 esetben bűncselekmény gyanúja, egy esetben súlyos életveszélyes sérülés miatt, 5 alkalommal haláleset, egy esetben III-as riasztási fokozat (működési területünkön kívüli káresemény) és 4 alkalommal szakmai indok alapján került sor az eljárásra. A 11 lezárt eljárás közül 6 esetben megállapítást nyert a tűz keletkezésének oka, 4 eljárás esetében a keletkezési ok vélelmezés alapján lett meghatározva és egy esetben ismeretlen minősítést kapott az eljárásban, mivel a keletkezés helyét, illetve a keletkezés körülményeit nem sikerült egyértelműen tisztázni a tűzvizsgálónak. A megállapított tűzkeletkezési okok között 5 esetben szerepelt nyílt láng, melyből 3 alkalommal igazolható volt a szándékos tűzokozás és 2 esetben véletlenül keletkezett tűz a nyílt láng használata során. A megállapított tűzkeletkezési okok között további egy esetben kémiai robbanás történt, ahol a szándékos emberi közreműködés megállapítható volt. Ezekben az esetekben vagy már vizsgálatot folytatott a rendőrség is, vagy a szükséges intézkedések megtörténtek.

A lezárt eljárásokkal kapcsolatban 2022-ben nem nyújtottak be jogorvoslati kérelmet.

A helyszíni szemlék során a Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálat (továbbiakban: KMSZ) állománya e-szemle alkalmazásával rögzítette a jegyzőkönyveket.

Képzések és továbbképzések

Az elmúlt évben is nagy hangsúlyt kapott a készenléti állomány gyakorlat orientált, hatékony képzése, továbbképzése.

Az elméleti képzés során a készenléti állomány az éves továbbképzési tervben foglaltaknak megfelelően teljesítette kiképzési feladatait.

A napi továbbképzés a BM OKF által kiadott központi témakörök feldolgozásával történt, kiegészítve a vármegyei és országos káresetek, eseti műveletelemzések, tűzvizsgálatok és a veszélyhelyzeti prognózis, beválás vizsgálat során szerzett tapasztalatokkal.

A HTP-k tűzoltás vezetésére jogosult tagjai részére a kirendeltségek mindkét félévben megtartották a továbbképzéseket.

A HTP parancsnokok nagy hangsúlyt fektettek a gyakorlati jellegű felkészítésekre, ezért speciális, tematikus gyakorlatokat szerveztek az állomány részére, melyekbe lehetőség szerint a speciális adottsággal és felszereléssel rendelkező ÖTÉ-ket, illetve civil mentőszervezeteket is bevonták.

A BM OKF Országos Tűzoltósági Főfelügyelőség (továbbiakban: OTF) által a tűzoltásvezetői beosztásban lévő állománynak, az E-ON gáztechnikai és villamos technikai képzés keretein belül elméleti és gyakorlati oktatás formájában szerveztek oktatást. A képzésen 13-13 fő vett részt.

Az OTF által a tűzvizsgálók és műveletelemzést végzők 2022. évi továbbképzése 2022. március 22-én videokonferencia keretében került megrendezésre.

Továbbképzést szerveztünk a tüzeseti helyszíni szemlét folytató, tűzvizsgálói eljárásban résztvevő KMSZ tagok részére. A tűzvizsgálói képzés során egy tanulságos esemény, valamint a vonatkozó jogszabályok áttanulmányozása és az aktuális feladatok megbeszélése volt a fő feladat.

Szakmai versenyek és gyakorlatok

A Balassagyarmati Hivatásos Tűzoltó-parancsnokságon került megrendezésre március 30-án a Vármegyei Műszaki- Mentő Verseny. A versenyen a vármegyei tűzoltóság csapatain kívül a Heves Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság is képviselte magát egy csapattal.

A III. Országos Műszaki- Mentő Versenyen a Balassagyarmati Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság csapata képviselte vármegyénket.

A Heves Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Vármegyei Tűzoltó Szakmai Vetélkedőt szervezett május 31-én. A versenyen a Salgótarjáni Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság csapata képviselte vármegyénket.

A XIII. Országos Tűzoltó Szakmai Vetélkedőn a Salgótarjáni Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság csapata, a XVI. gróf Széchenyi Ödön Országos Tűzoltóport-versenyen a Balassagyarmati Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság csapata képviselte vármegyénket.

Az Igazgatóság, a Nógrád Megyei Tűzoltó Szövetség és a Váralja Önkéntes Tűzoltó és Polgárőr Egyesület közösen az elmúlt év május 14-én, Buják településen rendezte meg a vármegyénkben működő ÖTÉ-k részére a Vármegyei Tűzoltónapot és Önkéntes Tűzoltó Versenyt. A rendezvényen a Szlovák Köztársaság határ menti önkéntes tűzoltó szövetségének képviselői is jelen voltak.

Önkéntes Tűzoltó Egyesületek

A vármegyében működő ÖTÉ-k 280 alkalommal működtek közre káresetek felszámolásában: a Salgótarjáni Katasztrófavédelmi Kirendeltség illetékességi területén 114 alkalommal, a Balassagyarmati Katasztrófavédelmi Kirendeltség illetékességi területén 166 esetben vettek részt tűzoltásban, illetve műszaki mentéseknél.

Az Igazgatóság a helyi szervek közreműködésével, a felmerült egyesületi igények alapján szervezett a tagok részére alapfokú tűzoltó, valamint tűzoltótechnika-kezelői tanfolyamokat, és koordinálta vizsgáik lebonyolítását. A tűzoltó alaptanfolyamot 40 fő felnőtt tag végezte el. A technika kezelői vizsgára 9 fő jelentkezett, akik közül heten tettek sikeres kezelői vizsgát.

A BM OKF és a Magyar Tűzoltószövetség által közösen, az ÖTÉ-k számára kiírt 2022. évi pályázatra, a pályázat benyújtási időszakában jogosult, együttműködési megállapodást (továbbiakban: EMÜ) kötött 27 ÖTE közül 21 civil szervezet nyújtott be pályázatot. Minden pályázatot támogathatónak ítélt meg a BM OKF főigazgatója, összesen 8.959.541,- Ft pénzbeni és összesen 7.474.962,- Ft értékben természetbeni (eszköz) támogatásban részesültek egyesületeink.

Nógrád Vármegyei Tűzmegelőzési Bizottság (NVMTB)

Az év folyamán összesen 89 alkalommal jelentünk meg a saját, vagy más szervezet által tartott rendezvényen, illetve tettünk eleget a tűzoltó bemutató és tájékoztató tartásra vonatkozó felkéréseknek. A rendezvények szervezésében és lebonyolításában összesen 408 fő hivatásos és rendvédelmi igazgatási alkalmazotti állományú, valamint 8 fő ÖTE tag vett részt. Több, mint 7000-en jelentek meg a helyszíneken.

Az Országos Tűzmegelőzési Bizottság (a továbbiakban: OTB) feladatsabása és közleményei alapján a szén-monoxid mérgezések, a dohányzás, mint tüzokozás veszélyére figyelmeztető, a lakástüzek, valamint a vegetáció tüzek megelőzését célzó lakosság tájékoztató tevékenység az elektronikus média felületeken, helyi rádióban és a nyomtatott sajtóban folyamatos volt.

A katasztrófavédelmi kirendeltségek (a továbbiakban: KvK) az elmúlt évben is folytatták az azonosított szabadtéri kockázati helyszínek hatósági ellenőrzését. Feltárt szabálytalanságok esetén a szükséges intézkedések megtörténtek. Az önkormányzatok figyelmét ismételten felhívtuk a kerti

növényi hulladék égetés szabályainak betartására és a vonatkozó hatályos rendeleteik felülvizsgálatára.

A szabadtéri tüzek megelőzését szolgáló tájékoztatási tevékenységgel igyekezett az NVMTB – a körülményekhez mérten - minél nagyobb körben elérni a lakosságot. Az NVMTB az aratással, az erdők tűzvédelmével és a tűzrakó helyek használatával kapcsolatos közlemények kiadását kezdeményezte a területileg illetékes mező- és erdőgazdasági feladatokat végző szervezeteknél, a lakosság felé történő közvetítésben tevékenyen részt vett. A KvK-k az aratási munkák tűzvédelmi feladatairól a betakarításban érintett szereplők számára tájékoztatót juttattak el.

Az OTB által meghirdetett felmenő rendszerű alkotói pályázatra összesen 278 db alkotás érkezett az Igazgatósághoz, 4 témakörben (szabadkézi rajz, egyéb kézműves alkotás, irodalmi alkotás és számítógépes program).

Polgári védelmi szakterület

A vármegye veszélyeztetettségének ismertetése

A települések kockázati besorolásának felülvizsgálatát az Igazgatóság végrehajtotta, amely során Szarvasgede település esetében előresorolást kezdeményezett. A Szarvasgedén működő Silvestris & Szilas” Gyógynövényfeldolgozó Kft., mint küszöbérték alatti üzem engedélyezett tevékenysége miatt a települést II. osztályba kellett sorolni.

A felülvizsgálat és az átsorolás eredményeként 2023. január 1-től Nógrád vármegyében 2 település I-es, 50 település II-es és 79 település III-as katasztrófavédelmi osztályba lett sorolva.

Főbb azonosított veszélyforrások vármegyénkben az árvíz, villámárvíz és helyi vízkár, a földtani veszélyeztetettség (földrengés, partfalomlás, alapincézettség, alábányásztottság), illetve a veszélyesanyag-szállítmányok.

Polgári védelmi feladatok ellátása

A jogi környezetnek megfelelően felülvizsgáltuk a veszélyelhárítási terveket. Elkészítettük az éves vármegyei komplex veszélyhelyzeti prognózist és az időszakos feladatterveket. A beválás vizsgálatot követően pontosítottuk a feladatrendszerünket.

Elkészítettük és folyamatosan pontosítottuk a Logisztikai támogató tervet, amely gazdasági és anyagi szolgáltatási kötelezettség keretében biztosítja a katasztrófavédelmi feladataink ellátását.

A Területi Védelmi Bizottság (a továbbiakban: TVB) és a Helyi Védelmi Bizottságok (a továbbiakban: HVB) ülésein a tavaszi hóolvadásból adódó árvízi, valamint a téli rendkívüli időjárásra való felkészülés érdekében előterjesztéssel, utóbbinál határozati javaslatokkal is éltünk a végrehajtandó feladatokra vonatkozóan. Az Igazgatóság tájékoztatást adott, illetve beszámolt az TVB és a HVB-k részére az alábbi témákban is:

- a szabadtéri tüzek megelőzése érdekében szükséges intézkedésekről;
- a nyári rendkívüli időjárásra való felkészülési feladatokról;
- a kollégiumok tűzvédelmi hatósági ellenőrzéseinek tapasztalatairól;
- a jelentősebb káresemények lakosságvédelmi intézkedéseinek tapasztalatairól;
- a 2021. évi kritikus infrastruktúrák védelmi komplex gyakorlatainak eredményeiről;
- a szabadtéri tüzesetek 2022. évi tapasztalatairól.

Végrehajtott lakosságvédelmi ellenőrzések

A polgári védelmi szakterület 403 ellenőrzést hajtott végre, ebből 170 kockázati helyszíni ellenőrzés volt. Ennek során az árvízi védművek állapotát, a belterületi vízelvezető rendszereket, a veszélyes fákat, illetve a téli kockázati helyszíneket ellenőriztük.

A fentiekben túl ellenőriztük a befogadó helyeket, a lakossági riasztó-tájékoztató eszközöket, a lakossági bejelentéseket, a vis maior támogatásigényléseket, illetve egyéb ellenőrzéseket is lefolytattunk.

Köteles és önkéntes polgári védelmi szervezetek

Vármegyénkben 4019 fő a köteles polgári védelmi szervezetek összlétszáma. Az alap- és szakkiképzést követően továbbképzésekkel folytattuk a köteles polgári védelmi szervezetek kiképzését. Elméleti továbbképzés 48 esetben valósult meg 1196 fő bevonásával, amelyet riasztási gyakorlat is megelőzött. A gyakorlati továbbképzéseket törzsvezetési gyakorlatok alkalmával valósítottuk meg, amelyen összesen 559 fő vett részt.

Nemzeti újraminősítő gyakorlat a Palóc Mentőcsoport és három települési önkéntes mentőcsoport esetében valósult meg 68 fővel. Önkéntes mentőszervezetek bevonásával szervezett gyakorlaton 6 esetben 87 fő, riasztási gyakorlaton pedig 10 szervezet 170 fővel vett részt.

Az önkéntes mentőszervezetek 2022. évi támogatására kiírt pályázaton a vármegye 5 mentőszervezete, fejlesztésük és működésük biztosítása érdekében összesen 3.434.575,-Ft támogatásban részesült.

A BM OKF által kiírt KEHOP-1.6.0-15-2016-00021 "EU polgári védelmi komplex modulok létrehozása, fejlesztése" projekt keretében a Palóc Mentőcsoport tevékenységének támogatására egy darab POLARIS Ranger XP 570 quad és egy darab utánfutó került átadásra. A KEHOP-1.6.0-15-2016-00017 "Önkéntes mentő szervezetek fejlesztése és felkészítése" projekt keretében Nógrád vármegyében működő 5 önkéntes mentőszervezet tevékenységének támogatására utánfutók kerültek átadásra.

Vármegyénk önkéntes mentőszervezetei 93 alkalommal avatkoztak be. Kiemelkedik az logisztikai biztosítások száma (31 esetben), a műszaki mentések száma (22 esetben) és a faeltávolítások száma (16 esetben), ami a terepen való feladat végrehajtásnak és a viharok okozta utómunkálatokkal kapcsolatos feladatoknak volt köszönhető.

Felkészítések, lakosság tájékoztatás

A közbiztonsági referensek felkészítése felkészítési anyag megküldésével történt, amely tartalmazta az adott időszaknak megfelelő feladatokat. Az árvízzel, villámárvízzel, a hőségriasztással és a téli rendkívüli időjárással kapcsolatos megelőzési és felkészülési feladatok mellett az aratással kapcsolatos használati, tárolási előírások, a vízparti veszélyek, a szabadtéri, vegetációs tüzek megelőzése képezte a felkészítés témakörét.

Lakosságfelkészítési tevékenység során 1960 fő általános iskolás, 80 fő középiskolás és 385 fő óvodás felkészítése történt meg, 46 rendezvényen, valamint 4448 fő bevonásával tartott lakosságtájékoztatást az Igazgatóság. Pedagógus felkészítésen 34 fő vett részt.

Közösségi szolgálat

Közösségi szolgálaton 82 tanuló vett részt a kijelölt fogadóintézményekben, amely során 1057 órát teljesítettek. Jelenleg a vármegyei 21 középiskolán túl 13 vármegyén kívüli tanintézménnyel is van érvényes együttműködési megállapodása az Igazgatóságnak.

Gyakorlatok

Az Igazgatóság törzsvezetési gyakorlat keretében készült fel a káresemények kezelésére. Saját szervezésben 2 vármegyei és 12 helyi törzsvezetési gyakorlatot tartott, valamint végrehajtotta az Igazgatóság és helyi szerveinek értesítési (berendelési) gyakorlatát.

Fő- és műveletirányítói tevékenység

Megtartottuk az Éves Kiképzési Tervben meghatározott továbbképzéseket az ügyeletvezetők és a műveletirányítók részére, az állomány folyamatosan részt vett az e-learning képzéseken is.

Félévente tartottunk tömeges események kezelésével kapcsolatos gyakorlatot, melyek hatékony végrehajtása a főügyeleti állomány és a HTP-k ügyeleteseinek gyakorlati felkészültségét javította, a feladataik szakszerű végrehajtását erősítette.

A PAJZS rendszer kezelésének készségszintű elsajátítása érdekében az ügyeleti szolgálatot adók 16611 db rögzítési gyakorlatot hajtottak végre.

A szakterület kiemelt figyelmet fordít a társszervekkel, hatóságokkal történő együttműködésre, ezért folyamatos kapcsolatot tart fenn többek között a rendőrséggel, a Magyar Közút Nonprofit Zrt. Nógrád Vármegyei Igazgatóságával és a mentőszolgálat ügyeletével. A társszervekkel az együttműködés zökkenőmentes. A téli időjárási körülmények kapcsán a közút ügyeletével is folyamatos a kapcsolattartás. Az ÉMÁSZ Miskolc KDSZ-el minden hónap első keddjén a Marathon Terra kommunikációs gyakorlat végrehajtása megtörtént.

A 112-es segélyhívó számra kezdeményezett hívások a hívásfogadó központokba (a továbbiakban: HIK) érkeznek be. A HIK-ből érkező adatlapokat szakmailag folyamatosan értékeljük.

Tűzátjelzések helyzete

Az Igazgatóság a tűz- és hibaátjelzések fogadását és távfelügyeletét végzi a szerződött partnerei részére. A létesítményektől beérkező tűzátjelzések továbbítása a tűzátjelzést fogadó központba történik. Az ügyeletünk a téves átjelzések kapcsán az előírásoknak megfelelően adatokat gyűjt, illetve szükség esetén feljegyzést készít.

Katasztrófavédelmi Művelési Szolgálat (KMSZ)

A KMSZ egy Ford Ranger típusú szolgálati gépjárművel, valamint a feladataikhoz szükséges felszerelésekkel (védőfelszerelések, hőkamera, lézeres távhőmérő, a tűzvizsgálati helyszíni szemle lefolytatásához szükséges eszközök) rendelkezik. A KMSZ készenléti gépjárművének elhelyezése a Salgótarjáni HTP szerállásában valósul meg.

A KMSZ működését szabályozó belső normák követték a központi szabályozók változásait, a tevékenységüket az aktuális norma szerint látják el, a gyakorlatok szervezésében, lebonyolításában és ellenőrzésében az elvárásoknak megfelelően vesznek részt.

A KMSZ a 2022. évben 110 káresethez (28 tüzeset, 9 műszaki mentés, 71 téves jelzés, 2 szándékosan megtévesztő jelzés) kapott riasztást, amelyből 8 esetben vette át a beavatkozás irányítását. A káreseti tevékenység mellett 35 ellenőrzést (5 helyismereti gyakorlat ellenőrzés, 3 ellenőrző gyakorlat felüellenőrzése, 27 speciális ellenőrzés) hajtott végre.

A beavatkozó tűzoltói állomány részére 8 esetben gyakorlatot, 27 esetben oktatást tartottak. A KMSZ a 40 órás ÖTE tanfolyamokon, valamint a tűzoltásvezetői I-es tanfolyamokon is részt vett előadóként.

31 alkalommal hajtottak végre Honeywell XC típusú szénmonoxid érzékelő kiolvasást, majd ezt követően a tulajdonosokat tájékoztatták a kiolvasott adatokról, tendenciákról, a levonható következtetésekről.

Hatósági Szakterület

A hatósági és iparbiztonsági szakterület alapvető célkitűzései

A szakszerű, egységes és hatékony munkavégzés érdekében az integrált hatósági osztályok a törvényekben és kormányrendeletekben meghatározott hatásköreikben az illetékességi területükön mind a tűzvédelmi, mind az iparbiztonsági szakterületek hatósági és szakhatósági eljárásaiban eljártak.

A nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházások engedélyezése

Az Igazgatóság hatósági osztálya a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházások ügyeiben mind hatósági, mind szakhatósági jogköreiben is eljár. A hatósági eljárások száma 2022. évben a korábbi évekhez hasonlóan alakult, az ügyek jellemzően beépített tűzjelző berendezések létesítési és használatbavételi eljárásai voltak.

A szakhatósági eljárások száma ugyancsak az előző éveknek megfelelően alakult. Tűzvédelmi jogkörben eljárva a palotási, a varsányi, a berceli, valamint a pásztói általános iskolák használatbavételi engedélyezési eljárásaiban működünk közre szakhatóságként. Továbbá sportlétesítmények (Nagyoroszi településen tornaterem építés, Balassagyarmaton sportlőtér és kézilabdacsarnok) építésügyi engedélyezési eljárásaiban került tűzvédelmi szakhatóságként bevonásra az Igazgatóság.

Elsőfokú hatósági és szakhatósági tevékenység

A tűzvédelmi hatóságok által lefolytatott hatósági és szakhatósági eljárások száma az előző évhez viszonyítva mintegy 70 százalékos csökkenést mutatott, elsősorban az égéstermék-elvezetőkkel kapcsolatos eljárások számának csökkenése miatt.

Az elsőfokú tűzvédelmi hatóságok (KvK-k) önálló hatóságként legnagyobb számban a tűzvédelmi hatósági ellenőrzéseket követő intézkedések eredményeképpen hoztak döntéseket. A tapasztalt tűzvédelmi szabálytalanságok miatt a szabálytalanság megszüntetésére irányuló tűzvédelmi kötelezések, illetve a vonatkozó kormányrendeletben meghatározott esetekben kiszabandó tűzvédelmi bírságok voltak a leggyakrabban alkalmazott szankciók. Jellemző hiányosságok voltak: villamos és villámvédelmi rendszerek felülvizsgálatának hiányai, a felülvizsgálatok során feltárt hibák megszüntetésének hiánya, valamint az egyéb időszakos üzemeltetői ellenőrzések (például tűzgátló ajtók, biztonsági világítás) elmaradása.

Az elmúlt évben az Országos Tűzvédelmi Szabályzat hatálya alóli eltérési engedély kiadásával kapcsolatban lefolytatott eljárások száma minimálisan emelkedett a megelőző évhez képest. Az eltérési engedélyezési eljárások indokai jellemzően a meglévő épületek bővítése, felújítása, korszerűsítése során a hatályos tűzvédelmi előírások érvényesítésének vonatkozásában a lehetséges műszaki megoldások gazdaságtalansága, illetve azok kivitelezésének egyéb akadályai voltak. Minden esetben legalább azonos biztonságot nyújtó műszaki megoldások alkalmazása mellett térhettek el az ügyfelek a hatályos jogszabályi előírásoktól.

Településrendezési tervekkel kapcsolatos eljárások számában érdemi változás nem volt tapasztalható, eljárásainkban mind a tűzvédelmi, mind az iparbiztonsági, mind a polgári védelmi szempontokat figyelembe vettük.

A pirotechnikai termékek ideiglenes tárolásával és árusításával, illetve felhasználásával kapcsolatos eljárásaink száma emelkedett az előző évhez képest, az év végi árusításokkal kapcsolatos engedélyezési eljárásokat lefolytattuk. Az eljárásaink során a tűzbiztonságot kiemelt prioritásként kezeltük.

Másodfokú hatósági tevékenység

Másodfokú tűzvédelmi hatóságként eljárva, az ügyek darabszámát tekintve évek óta csökkenő tendencia tapasztalható, 2022. évben a kirendeltségek elsőfokú döntéseit egy esetben sem fellebbezték meg az ügyfelek. A katasztrófavédelmi hatóságok a szakszerűség mellett a jogszerűsége is fokozottan ügyelnek, ennek eredménye, hogy az ügyfelek nem vitatják a számukra kedvezőtlen hatósági döntésekben foglaltakat.

Szolgáltatásfelügyeleti tevékenység

Folyamatosan elláttuk a szolgáltatásfelügyeleti hatósági feladatainkat is, vármegyénkben ez a tűzvédelmi oktatásszervezők és szakvizsgáztatók, tűzoltó készülék karbantartók tevékenységére terjed ki. A bejelentés köteles szolgáltatási tevékenységgel kapcsolatosan folyamatosan aktualizált, naprakész közhiteles nyilvántartásokkal rendelkezünk. A szolgáltatók adatváltozásaival kapcsolatban kiadott igazolások száma az előző évekhez képest megnőtt. A szolgáltatásfelügyeleti tevékenység keretén belül kezeltük a tűzvédelmi oktatásszervezők bejelentéseit és rendszeresen ellenőriztük a vármegyénkben végrehajtott tűzvédelmi szakvizsgáztatásokat.

Tűzvédelmi hatósági ellenőrzések

A hatósági ellenőrzések egy részét országos témavizsgálat formájában hajtották végre az elsőfokú tűzvédelmi hatóságok a hulladéklerakó telepek, biogáz üzemek, nyári betakarítási munkák, egészségügyi szolgáltatást nyújtó szállodák és a Katasztrófavédelmi törvény IV. fejezete alá tartozó ipari létesítmények körében. A kirendeltségek rendszeresen hajtottak végre piacfelügyeleti ellenőrzéseket, céllenőrzéseket, az Igazgatóság – a pirotechnikai termékek vonatkozásában – fogyasztóvédelmi ellenőrzéseket, mely ellenőrzések alapján a BM OKF, mint piacfelügyeleti, illetve fogyasztóvédelmi hatóság folytatja le az ellenőrzést követő eljárásokat.

Nógrád vármegyében a szabadtéri tüzesetek a leggyakoribb káresemények, melyek megelőzésére kiemelt hangsúlyt fektetünk. A megelőző intézkedéseink egyrésztől preventív jellegű tájékoztató kampányok és megjelenések, másrésztől tűzvédelmi hatósági ellenőrzések, melyeket szükség szerint hatósági eljárások és szankciók követnek. A bekövetkezett tüzeseteket követően ugyancsak hatósági ellenőrzés során vizsgáljuk a felelősség kérdését.

Rendszeresen hajtottunk végre és koordináltunk a társhatóságokkal supervisor ellenőrzéseket. Ezen ellenőrzéseken mind az Igazgatóság, mind a kirendeltségei részt vettek, így minden hatáskörünkben együttesen vizsgáltuk a hatályos jogszabályok érvényesülését.

A kirendeltségek tűzmelegelőzési szakterülete hajtja végre a tűzvédelmi tárgyú közérdekű bejelentések, panaszok kivizsgálását is. A bejelentéseket – melyek száma a megelőző évekhez hasonlóan alakult – minden esetben megvizsgálta a hatóság, hiányosság esetében intézkedett a jogsértés felszámolására. A szükséges információkról a bejelentőket az Igazgatóság ügyfélszolgálatja tájékoztatta.

Kéményseprő-ipari közszolgáltatás

Az elmúlt évben Nógrád vármegye területén a lakossági szektorban a BM OKF Gazdasági Ellátó Központ, a vállalkozói szektorban pedig 8 szolgáltató látta el a kéményseprő ipari tevékenységet.

Tevékenységükkel kapcsolatosan az elsőfokú tűzvédelmi hatóságok eljárásai után a szükséges ellenőrzéseket végrehajtottuk, a feltárt hiányosságokat követően a hatáskörünkbe tartozó intézkedéseket megtettük.

Oktatás, képzés

A hatósági osztályok az országos értekezleteken ismertetett témakörökből, a szakterületi aktualitásokról, valamint az országos havi képzési tervben foglaltak szerint megtartották a továbbképzéseket a hatósági állomány és a hatósági eljárási részcsелеkményeket végző személyek részére. Az elmúlt évben 3 alkalommal szerveztünk vármegyei szintű hatósági képzést, melyeket 2 alkalommal videokonferenciaként, egy alkalommal személyes megjelenéssel hajtottunk végre.

Iparbiztonsági szakterület

A vármegye területén hatósági felügyelet alatt tartottuk a veszélyes áruszállítást, az üzemek telephelyein a biztonságos üzemeltetés feltételeinek biztosítása érdekében vizsgáltuk az iparbiztonsági jogszabályok betartását, valamint folyamatosan fejlesztettük az ellenőrzésekben részt vevő állomány intézkedés- és ellenőrzés-taktikai ismereteit.

Fejlesztettük a VÁSZ ellenőrzés végrehajtásának szakszerűségét, az előző évek ellenőrzései során szerzett tapasztalatok alapján. A készenléti szolgálatot ellátó állománynak a vármegye közútjain előforduló veszélyes árukkal és veszélyes hulladékokkal kapcsolatos ismereteit bővítettük, hogy a beavatkozásaik során fel tudjanak készülni a várható veszélyekre és hatékony beavatkozásukkal növeljék a közbiztonságot.

Nyomon követtük a kritikus infrastruktúra területén bekövetkező változásokat, a szerzett tapasztalatokat elemeztük és alkalmazásukra a lakosság nagyobb biztonsága érdekében felkészültünk.

Veszélyes üzemek

Nógrád vármegye veszélyes üzemek mennyisége és tevékenysége tekintetében a kevésbé veszélyeztetett vármegyék közé tartozik. Célunk a veszélyes anyagok üzemi jelenlétének ellenőrzése, a társhatóságokkal való együttműködéssel.

Jelenleg egy felső küszöbértékű és 4 db küszöbérték alatti üzem működik Nógrád vármegyében az iparbiztonsági hatósági felügyelete alatt. Az üzemek által a jogszabályi előírások alapján megtartott védelmi gyakorlatokat az Igazgatóság ellenőrizte, melyet minden esetben megfelelőre értékelt.

Az Igazgatóság a veszélyes üzemeknél 7 alkalommal hajtott végre ellenőrzést, melyet az esetek döntő részében a KML helyismereti foglalkozásával is egybekötött. A tárgyi évben 2 esetben került supervisor ellenőrzés végrehajtásra, amely egy küszöbérték alatti és egy felső küszöbértékű üzemet érintett. A társhatóságokkal közös supervisor ellenőrzések eredményességét jelzi, hogy minden

esetben feltárássra került valamilyen hiányosság. A hiányosságok megszüntetésére tett társhatósági intézkedésekről folyamatosan tájékoztatást kért és kapott az Igazgatóság.

A BM OKF által a veszélyes üzemekkel kapcsolatos iparbiztonsági hatósági ellenőrzési feladatok végrehajtására elkészített, 2022. évi ellenőrzési tervében meghatározott vizsgálati területek közül kiemelt figyelmet fordítottunk veszélyes üzemekben őrző-védő, biztonsági, illetve portaszolgálatot ellátó alvállalkozók súlyos balesetek elleni védekezéssel összefüggő feladatainak hatósági ellenőrzésére, továbbá a veszélyes üzemek műszaki technológiai öregedéséből fakadó kockázatok felmérésére.

Az Igazgatóság kiemelten kezeli a veszélyes üzemek azonosítását, melyet 2022. évben 12 esetben hajtott végre.

Veszélyes áru szállítás ellenőrzése

Nógrád vármegyében a veszélyes áruk szállítása jellemzően közúton történik. A vármegye főújtjain az országos hálózatokban betöltött szerepük szempontjából az észak-déli nyomvonalak dominálnak, melyekről összefoglalva megállapítható, hogy amíg a nemzetközi tranzit forgalom szempontjából a vármegye nyugati részén (2. sz. főút), addig a belső forgalom szempontjából a vármegye keleti részén húzódó észak-déli (21. sz főút) közlekedési folyosó meghatározó.

A vármegye veszélyes áru szállítás szempontjából kiemelt útvonalai az alábbiak:

- 2. sz. főút: Budapest – Dunakeszi – Vác – Rétság – Parassapuszta – (Szlovákia)
- 21. sz. főút: 3. sz. főút Hatvan – Salgótarján – Somoskőújfalu (Szlovákia)
- 22. sz. főút: 2. sz. főút Rétság – Balassagyarmat – 21. sz. főút Salgótarján
- 23. sz. főút: 21. sz. főút Kisterenye – 25. sz. főút Tarnalelesz

Az iparbiztonsági szakterület megalakítása óta bebizonyosodott, hogy a hatósági jelenlét kiemelt jelentőséggel bír a veszélyes áru szállítás ellenőrzésekor. Az évek óta országos átlag feletti felderítettség megmutatja, hogy egyes szállítmányozók, fuvarozók nem tanúsítanak jogkövető magatartást veszélyeztetve ezzel a közúti biztonságot. A közúti ellenőrzéskor a két kirendeltség kiemelt figyelmet fordított a jelöletlen járművek felderítésére, amely során 2022. évben összesen 958 járművet ellenőrzött. A felderítettségi mutató alapján megállapítható, hogy a szabálytalan járművek 57 %-a volt jelöletlen jármű.

A közúti szállítások ellenőrzésénél figyelembe vettük a szállítói magatartásokat, amelyekre alapozva terveztük az ellenőrzési helyszíneket, időpontokat és több esetben a társhatóságokat is bevontuk. Szerveztünk társhatóságokkal közös ellenőrzéseket és minden évben koordinált közúti veszélyes áruszállítás (továbbiakban: ADR) ellenőrzést tartottunk, mely során különböző helyszíneken, határ menti igazgatóságok bevonásával jelentünk meg a Magyarország és a Szlovák Köztársaság országhatárainak közelében található közúti ellenőrzési pontokon.

A területi szerv Katasztrófavédelmi Mobil Labor (továbbiakban: KML) állománya ADR ellenőrzésbe, legtöbb esetben az országos DISASTER ellenőrzési akciók- és régiós akciók szervezésénél került bevonásra.

A 2022. évben 83 közúti és 21 ADR telephelyi ellenőrzés során összesen 108 ADR hatálya alá tartozó gépjárművet vontak ellenőrzés alá ellenőreink. Közúton 18 esetben, telephelyen 5 esetben tártak fel szabálytalanságot.

A vármegye főújtjaira minden évben elkészítjük a közúti ellenőrzéseink tapasztalatai alapján a leginkább jellemző veszélyes áruk rangsorát. A statisztika alapján megállapíthatjuk, hogy 2022. évben változott mind a 21. számú, mind a 2. számú főúton szállított, ellenőrzött veszélyes áruk összetétele. Első helyre a lítium-ion akkumulátorok és ahhoz kapcsolódó egyéb termékek szállítása került.

Az illetékességi területünkön a veszélyes áruk szállítása során egy esetben történt baleset, amely nem járt személyi sérüléssel.

Nógrád vármegyében 2 vasútvonalat említhetünk, amelyen - eseti jelleggel - ipari szállítások történnek, ezért Igazgatóságunkra az érintett időszakban évente néhány alkalommal érkezett a vasúti veszélyes áruszállításról (a továbbiakban: RID) bejelentés, melyek ellenőrzése minden esetben

megtörtént. Az ellenőri gyakorlat fenntarthatósága érdekében, valamint a minimális vármegyei forgalomra való tekintettel, a RID ellenőrzéseinket a szomszédos vármegyék-, a főváros-, illetve a röszkei határátkelő területén hajtjuk végre. A 21 db végrehajtott RID ellenőrzés során összesen 183 RID hatálya alá tartozó vasúti kocsik kerültek ellenőrzés alá, melyek közül 7 esetében állapítottunk meg szabálytalanságot.

A kirendeltségek iparbiztonsági felügyelőinek szakmai elkötelezettségét mutatja, hogy 2022. évben már 3. alkalommal nyerték meg az országos ADR ellenőri versenyt. A versenyen szerzett tapasztalatokat, a végrehajtott versenyfeladatokat minden alkalommal feldolgoztuk az érintett ellenőri állománnyal.

Létfontosságú rendszerek és létesítmények védelme

A vármegyénkben összesen 7 létfontosságú rendszerem van kijelölve egészségügyi, vízügyi, közúti és közbiztonság-védelem ágazatokban. A vármegyei fő- és műveletirányító ügyelet minden hét első munkanapján, valamennyi EDR rádióval rendelkező üzemeltetővel és egy felső küszöbértékű veszélyes anyaggal foglalkozó üzemmel rádiópróbát hajt végre.

A veszélyhelyzetben külön figyelmet fordítottunk az Igazgatóság épületébe visszaköltözött vármegyei fő- és műveletirányító ügyelet tartalék energiaellátására, valamint a 2022. évben is megszerveztük az Igazgatóság épületének áramellátását érintő gyakorlatot.

A téli felkészülés keretében, a vármegyében található kórházak aggregátorának üzempróbája is végrehajtásra került.

Folyamatosan kapcsolatot tartottunk a kiemelt szolgáltatókkal, valamint kijelölt létfontosságú rendszerelemek biztonsági összekötő személyeivel.

A 2022. évben létfontosságú rendszeremet érintő rendkívüli esemény nem történt.

Folyamatosan nyomon követtük a vármegye lakosságát érintő hulladékszállítási közszolgáltatással kapcsolatos tevékenységet.

Az Igazgatóság Kritikus Infrastruktúra Védelmi Bevetési Egység (a továbbiakban: KIBE) gépjárművére beosztott állomány felkészítése, képzése megtörtént. A KIBE jármű legtöbb esetben a veszélyes áru szállítás ellenőrzésekor, valamint a gyakorlatok és az üzemazonosítások végrehajtásánál került bevonásra.

Katasztrófavédelmi Mobil Labor

A Katasztrófavédelmi Mobil Labor (továbbiakban: KML) alaprendeltetése a veszélyes anyagok jelenlétével, környezetbe kerülésével járó balesetek során a beavatkozási állomány segítése, a lakosság és az anyagi javak védelme érdekében a veszélyeztetett terület felderítése és mentési feladatok tervezése, szervezése, valamint a veszélyes áruk szállításával, veszélyes üzemekkel kapcsolatos ellenőrzések végrehajtása, azokkal kapcsolatos balesetek, üzemzavarok kivizsgálása. A KML-re jelentős feladat hárult és hárul a közvetlen lakosságvédelmi intézkedések, döntések megalapozásánál.

A Nógrád KML 2013. július 1-től lát el készenléti szolgálatot vármegyénkben, heti váltással 3 fő készenléti beosztással. Riasztás 2022. évben 32 esetben történt.

A Nógrád KML 2022. évi vonulási tapasztalatai alapján megállapítható, hogy a káresetek során elsősorban gázérzékelő műszerek, valamint a vízanalitikai műszerek alkalmazása volt jellemző beavatkozásainknál. A tárgyi évben egy veszélyes üzemi eseményhez és egy közúti ADR balesethez is vonulnia kellett a Nógrád KML-nek.

A szolgálatot ellátó állomány elméleti és gyakorlati továbbképzései havi rendszerességgel, a BM OKF havi gyakorlattervei alapján kerültek megtartásra. A gyakorlati képzések során a KML állománya rendszeresen gyakorolta a KML gépjárműre máházott műszerek, eszközök, felszerelések és egyéni védőeszközök használatát a készségszintű használat biztosítása érdekében. Kiemelt KML feladat volt a minél hatékonyabb beavatkozás feltételeinek biztosítása, ezért az Igazgatóság különböző gyakorlatokat, elméleti oktatást és helyismereti foglalkozást is szervezett.

EGYÉB VÉGREHAJTOTT FELADATOK

GAZDÁLKODÁS

A gazdasági szakterület 2022. évi fő feladata - az előző évekhez mérten még szigorúbb feltételekkel - az Igazgatóság hatékony és költségtakarékos működtetése, a tűzvédelem technikai hátterének biztonságos üzemeltetése, fenntartása, karbantartása volt.

2022-ben központi beruházási keretből elkészült az igazgatósági épület elektromos hálózatának felújítási terve, valamint a Balassagyarmati Hivatásos Tűzoltó-parancsnokságon a rossz hőszigetelési képességű szertárkapuk helyett új, elektromosan vezérelt kapuk beszerelése.

Törekszünk a belsőégésű motorral üzemeltetett ügyintéző járműveink igénybevétele helyett a meglévő két elektromos jármű használatára, ezáltal az ügyintézési célból felhasznált kilométer minden harmadik kilométere elektromos jármű használatával történik.

A tűzoltó technikai eszközök vonatkozásában végrehajtottuk az elavult, elhasználódott eszközök selejtezését, intézkedtünk pótlásukról.

A gazdálkodás fő célkitűzései teljesültek, a működés feladatorientált, hatékony és zökkenőmentes volt. A szigorú költségtakarékosságnak és a gazdálkodási fegyelem betartásának köszönhetően az évről-évre tartozásmentes volt. Ingatlanjaink, gépjárműveink és technikai eszközeink biztosítják az Igazgatóság működését, alapfeladataink teljes körű ellátását.

HUMÁN SZAKTERÜLET

Az állomány utánpótlása, az új személyzeti rendszer használatára történő felkészülés, az időszakos alkalmassági vizsgálatok megszervezése, a szolgálati juttatásról és az illetményemelésről szóló parancsok elkészítése volt a 2022. évben a humán szakterület legfontosabb feladata.

A fluktuáció pótlására, a 2022 februárjában induló Tűzoltó szakképzésre 4 főt iskoláztattunk be az Igazgatóság. A 2023. februári képzésre beiskoláztatóknak szervezett toborzás alkalmával fizikai felmérésen, szakmai alkalmassági vizsgálaton és személyzeti elbeszélgetésen vettek részt a jelentkezők.

Az Igazgatóság személyi állományának képzése folyamatos volt. A KOK által szervezett szakképzésekre, illetve szaktevékenység ellátására jogosító tanfolyamokra iskoláztattunk be az állományt. A belüli továbbképzési rendszerben e-learning formában központilag meghatározott továbbképzéseket a teljes személyi állomány teljesítette.

A személyi állományunk egészségmegőrzése érdekében a vezetői gondoskodás keretében Igazgatóságunk vezetése, a Nógrád Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztályával közösen "Egészségnapot" szervezett.

KOMMUNIKÁCIÓS TEVÉKENYSÉG

A vármegyei és az országos média helyi képviselőivel az elmúlt évek során kialakult jól működő, hatékony kapcsolatnak köszönhetően az Igazgatósággal összefüggésben számos televízió, rádió, újság és internetes portál közölt információt a vármegyében történt, közérdeklődésre számot tartó eseményekről. Az arra fogékony célközönséghez jól bejáratott csatornákon keresztül, időben és megfelelő minőségben juttattuk el üzeneteinket, aktuális figyelemfelhívásainkat. Igazgatóságunk több olyan szerkesztőséggel tart rendszeres kapcsolatot, amelyek közleményeinket, honlapon megjelenő híreinket továbbítják a lakosság felé. A vármegyében történt káreseményekkel és rendezvényeinkkel kapcsolatos sajtókommunikációs munkánk során több országos televízió munkatársával is kapcsolatban állunk. Az elmúlt években a televíziós szolgáltatók egyre gyakrabban éltek a helyszíni nyilatkozatok lehetőségével, elsősorban a jelentősebb tűzoltói beavatkozások alkalmával. Ezek mellett országos rádióadók műsoraiban is rendszeresen helyet kaptak az Igazgatósággal kapcsolatos hírek.

2022-ben az előző évekhez hasonlóan kiemelt kommunikációs tevékenység jellemezte a rendkívüli eseményeket, a jelentős tüzeseteket és műszaki mentéseket, az aktuális lakosságtájékoztatásokat. A szén-monoxid mérgezések, szabadtéri és lakástüzek megelőzését célzó közlemények, valamint az egyéb aktuális lakosságtájékoztatások folyamatosak voltak. A lakosságtájékoztatást a színvonalas megvalósulás jellemezte. Sok esetben címlapon vagy vezető hírben közölték az Igazgatóság híreit.

ÖSSZEGZÉS

Az Igazgatóság 2022. évi tevékenységét a minőségjavítás, a hatékonyság növelése és a takarékos, feszes gazdálkodás jellemezte. Az integrált kockázatkezelési rendszer alkalmazása az Igazgatóság tevékenységének színvonalát emelte, és ezzel a katasztrófavédelem munkájának pozitív társadalmi megítélését erősítette.

Az Igazgatóság Nógrád vármegye közigazgatási rendszerében továbbra is meghatározó szerepet tölt be, jelenléte biztosítja a lakosság élet- és vagyonbiztonságát, a közbiztonságot és a létfontosságú rendszerek működésének védelmét.

A 2023. ÉV FŐBB SZAKMAI CÉLKITŰZÉSEI

- A kor kihívásainak megfelelően tovább fejlesztjük a hivatásos tűzoltók elméleti és gyakorlati felkészültségét.
- Tovább erősítjük a vármegyénk mentő tűzvédelmében szerepet vállaló önkéntes tűzoltó egyesületek szakmai feladatellátását, valamint fokozzuk az önkéntes mentőszervezetek gyakorlatoztatását, mentési képességeinek, technikai eszközeinek fejlesztését, az önkéntes mozgalom erősítését.
- A lakosság biztonságának növelése érdekében folytatjuk a tüzesetek – különösen a lakástüzek és a szabadtéri tüzesetek -, valamint a szén-monoxid mérgezések megelőzését célzó, főként a lakosság veszélyeztetettebb rétegeire koncentrált tájékoztatási tevékenységünket.
- Emeljük a katasztrófavédelem ügyeleti és műveletirányítási rendszerében az eseménykezelés szintjét, annak részletes vizsgálatával.
- Fokozzuk az új védelmi és biztonsági igazgatási rendszerben a védelmi igazgatási szervek katasztrófavédelmi felkészítését.
- Az Európai Unió célkitűzéseivel összhangban tovább fejlesztjük a nemzeti katasztrófabiztonságértékelést és a katasztrófabiztonság-kezelési tervezést, a nemzeti ellenálló képesség fokozását szolgáló intézkedések meghatározásával.
- A Seveso III. irányelv célkitűzéseivel összhangban folytatjuk a veszélyes üzemek üzemeltetőinek a biztonságos működéssel kapcsolatos tudatosságának növelését, ennek részeként a hazai és nemzetközi eseményekből levonható tapasztalatok hasznosítását és az üzemeltetői jó gyakorlatok megosztását.
- A védelmi és biztonsági igazgatás reformjával összefüggő jogszabályváltozásokkal kapcsolatosan elmélyítjük az új jogi terminológiák alkalmazását, bővítjük az ezzel kapcsolatos ismereteket és figyelemmel kísérjük a kialakuló joggyakorlatot.
- Erősítjük a katasztrófavédelem megelőzést célzó kommunikációját, emellett hangsúlyosabbá tesszük a szervezet közösségi-média jelenlétét, valamint ezzel egyidejűleg a hagyományos módszerek alkalmazásával a megelőzést célzó üzeneteket eljuttatjuk az internetet nem használó emberekhez is. A megelőzést célzó kommunikáció mellett erősítjük az emberek különböző helyzetekben megfelelő reakálási képességeit.

Összességében stabil, kiegyensúlyozott működéssel kívánunk hozzájárulni Nógrád vármegye általános, és speciális biztonsági kihívásainak színvonalas kezeléséhez.

ZÁRADÉK

A dokumentum elektronikus aláírással hitelesített